

ČAROBNE BESEDE LEPEGA VZDUŠJA

Vsako leto jeseni praznujemo zahvalno nedeljo. Sestre salezijanke prav tako vsako leto z mladimi praznujemo Zahvalni dan.

Vsaj enkrat, dvakrat na leto nam besedica HVALA! seže globlje v srce. Preprosta beseda, pa vendar nam gre včasih težko z jezika. Izgovarjamo jo iz olike, 'mehansko', pa tudi prav iz srca. Učimo jo izrekati naše otroke. Marsikateri mamici zasijejo oči, ko se njen sin zahvali znanki za bonbon, ki ga je dobil od nje. Vendar ni dovolj, da otroke samo naučimo reči "Hvala!" ali "Bog lonaj!" Ustvarjati je potrebno tako vzdušje, da bo otrok mogel zares začutiti hvaležnost. Otrok, ki se čuti ljubljen, bo doživljal tudi hvaležnost.

Eno bistvenih don Boskovih priporočil vzgojiteljem je: **"Mladi naj ne bodo samo ljubljeni, ampak naj čutijo, da so ljubljeni."**

Slavni profesor v ZDA Buscaglia je svojim študentom dal nenavadno nalogo. Iti morajo domov in objeti svojega očeta. Dvorana je završala v oporekanju profesorju. "Mojega očeta bo kap!" so govorili. Ali pa: "Čemu neki? Saj moj oče ve, da ga imam rad." Profesor ni popustil. Naslednji ponedeljek so vsi presenečeni pripovedovali svoje izkušnje: "Moj oče je začel jokati." "Čudno. Moj oče se mi je začel zahvaljevati."

Občutiti, da smo ljubljeni. To je skrivnost sreče. To je skrivnost hvaležnosti. V družini bi vsakdo moral na prsih nositi neviden napis: "Veliko mi pomeniš!" Žal pa mnogokrat namesto tega med družinskimi člani krožijo razni ukazi, opomini, grožnje, pridige, prepovedi. Povsem spontano nam iz ust prihajajo besede: "... vstani brž, pohiti, ne dotikaj se, pazi, pojej vse, pozdravi, pridi sem, ne moti, ne tekaj, ne ropotaj, pusti pri miru, pazi, da ne padeš, saj sem ti rekel, toliko slabše zate, ti res nisi za nič, pojdi spat, zamudil boš, nimam časa, ..." Čeprav so te besede izrečene v dobri veri, ustvarjajo moreče vzdušje, v katerem ne more biti vedrine in spontanosti. V poplavi banalnih ukazov se pomembne besede povsem in nimajo učinka.

Obstajajo pa drugačne besede, ki lahko spremenijo družinsko vzdušje in predvsem besede, ki omogočajo otrokom, da si ustvarjajo pozitivno podobo o sebi, katera je neobhodno potrebna za njihovo zdravo osebnostno rast. Takšne besede so na primer:

1. **"Rad te imam."** Tolikokrat izrabljena beseda v raznih popevkah, a vse premalokrat izgovorjena med starši in otroki, ima neizmerno moč: dan za dnem bi morala mamica in očka otrokom reči: "Rada te imam!" "Rad te imam!"

Kako veliko napako in skoraj nepopravljivo škodo naredijo starši, ki otroku, ki ga ni ubogal ali ki je naredil kakšno napako rečejo, da ga nimajo več radi.

Naj se zgodi karkoli, naj naredi tudi največjo polomijo, beseda in čutenje staršev bi morala vedno biti: "Rad te imam!" Starševska ljubezen je namreč brezpogojna.

2. **"Lep si."** Otroci potrebujejo pohvalo. Nekateri ljudje znajo pohvaliti vsakogar zunaj hiše: od trgovca do uradnika in svojega sodelavca, ne znajo pa najti besedice pohvale za katerega od družinskih članov. Neka gospa je vsa v zadregi potožila: "Moj mož zna biti zelo prijazen, nežen in pozoren. Do psa se obnaša tako." Kako naj ima otrok zaupanje sam vase, če nikoli ne dobi pohvale od svojih staršev, četudi samo zaradi svojega telesnega izgleda?

Maja je hodila že v tretji razred. Ko sta s teto čakali na železniški postaji, se jima je približala znanka: "Kako lepa deklica!" Maja je prvič slišala, da ji je nekdo rekel, da je lepa. Preplaval jo je neizmerno lep in topel občutek.

Vsaka stvar ima svoje meje. Nekateri starši zaidejo v drugo skrajnost in pretiravajo z oboževanjem svojih otrok.

3. **"Vesel/a sem, da si."** Vsi otroci morajo slišati in doživeti to sporočilo svojih staršev. Maša je šele kot dekle izvedela, da so njeni mami v času nosečnosti svetovali splav, ker da otrok ne bo normalen. Mama pa je ob prigovarjanju zdravnikov bila odločna: "Ne, kakršnakoli bo, imeli jo bomo."

4. **"Računaj name."** Otrok potrebuje starše, ki mu bodo potrpežljivo odgovarjali na njegova nešteta vprašanja. Potrebuje varno zavetje, kamor se bo lahko zatekel v vseh življenjskih viharjih. 16 letna Tanja je iz zdravilišča poklicala domov: "Mami, hitro pridi, nujno moram govoriti s tabo, nekaj se mi je zgodilo ..." Mami je takoj po službi pohitela k njej. V današnji družbi mladi težko še komu tako zaupajo kot staršem.

5. **"Kaj misliš?"** Otrokom veliko pomeni, če jih starši vprašajo za njihovo mnenje. V sebi doživljajo zdrav ponos in se čutijo enakovredni člani družine. Starši mnogokrat presenečeni obstanejo nad 'modrimi' razmišljanji svojih otrok.

6. **"Lahko jokaš."** Vsak človek potrebuje nekoga pri komer se lahko razjoče in potoži, ne da bi doživel obsojanje. Potrebuje nekoga, ki ga razume tudi v najglobljih čustvih. Tako tudi otrok. "Marko, razumem, da si žalosten. Kar razjoči se, potem se bova pogovorila," je z umirjenim glasom dejal oče svojemu predšolskemu sinu.

7. **"Želim te poslušati."** Kdor nosi v srcu to misel, ni nikoli ravnodušen do tega, kar mu otroci želijo povedati. V pravem trenutku izrečen preprost "Pripoveduj mi," prežene mnogo sivih oblakov in okrepi zaupanje.

8. **"Kaj čutiš?"** Otrokova čustva so prav tako pomembna kot čustva odraslih. Ni prav, da jih ne bi upoštevali. Že majhni otroci jih znajo identificirati in se pustijo pravilno usmerjati. Triletni Marko je znal takole pojasniti: "Jočem, ker je mamica z Metodom v bolnici."

9. **"Zaupam ti."** Otroci imajo nešteto vzrokov, da bi dvomili vase. Opogumljanje staršev je močan naboj, ki jim vliva pogum in željo po ustvarjalnosti.

10. **"Skupaj nam je lepo."** Nihče ne more zdravo odraščati, če se ne čuti soodgovoren za srečo svoje družine.

Tadeja je bila zelo slabe volje. Preveč nalog, preveč težav, vsega preveč ... Mama ji je vedno znova dajala ista priporočila, iste razlage, iste vzpodbude. Deklici se je obraz le še bolj pomračil. Pogledala je mamo in ji dejala: "Mami, zakaj mi vedno ponavljaš ene in iste pridige? Zakaj raje ne narediš kot takrat, ko sem bila majhna: vzela si me v naročje in me objela? Noben nasvet mi ne bi bolje koristil kot to." Mamica in hči sta se objeli in slaba volja je izginila. Večkrat bi zadostoval le močan objem.

Prirjeno po knjigi: Bruno Ferrero, Srečni starši po don Boskovem vzgojnem stilu.

s. Marija Imperl